

Rozhodnutí Nejvyššího soudu ze dne 9. 9. 1955, sp. zn. 1 Tz 148/55

Číslo:

Právní věta:

Soud nemůže uložit povinnost k náhradě neoddělitelných nákladů trestního řízení pouze jedinému nebo několika z více obviněných, kterých se neoddělitelné náklady týkají a kteří byli uznáni vinnými v témže trestním řízení, a to ani když stupeň zavinění ostatních obviněných je jen nepatrný.

Soud: Nejvyšší soud

Datum rozhodnutí: 09.09.1955

Spisová značka: 1 Tz 148/55

Číslo rozhodnutí: 1

Číslo sešitu:

Typ rozhodnutí: Rozhodnutí

Hesla:

Předpisy:

Druh: Rozhodnutí ve věcech trestních

Sbírkový text rozhodnutí:

Lidový soud v Uherském Hradišti uznal osm obviněných vinnými trestným činem jednak dokonaného, jednak nedokonaného rozkrádání národního majetku podle § 245 odst. 1 písm. c) tr. zák. [resp. podle § 5 odst. 1, § 245 odst. 1 písm. c) tr. zák.]. Pouze jediného obviněného (A) však uznal povinným nahradit podle § 68 odst. 1 písm. a), odst. 2 tr. ř. náklady trestního řízení zálohované státem. Rozsudek ten se stal pravomocným.

Nejvyšší soud ke stížnosti pro porušení zákona podané generálním prokurátorem zrušil rozsudek lidového soudu mimo jiné též ve výroku o náhradě nákladů trestního řízení. Pokud jde o tento výrok, uvedl

v odůvodnění:

Generální prokurátor ve stížnosti pro porušení zákona namítá (mimo jiné), že lidový soud proti výslovnému znění ustanovení § 68 tr. ř. uložil nahradit veškeré náklady trestního řízení, a to oddělitelné i neoddělitelné pouze obviněnému A, čímž byl porušen zákon V § 68 tr. ř.

Stížnost pro porušení zákona je důvodná.

Lidový soud výrokem o náhradě nákladů trestního řízení uložil povinnost nahradit veškeré náklady trestního řízení zálohované státem toliko obviněnému A, čímž ostatní obviněné této povinnosti zbavil.

Tento svůj výrok odůvodnil úvahou, že náklady trestního řízení, které souvisely s trestnými činy jednotlivých obviněných, nebylo možno od sebe oddělit a že z toho důvodu stanovil, přihlížeje k stupni zavinění všech obviněných podle § 68 odst. 2 tr. ř., že celé náklady nahradí obviněný A, u něhož je stupeň zavinění největší.

Tímto výrokem porušil lidový soud zákon v ustanovení § 68 tr. ř. z těchto důvodů: Podle § 68 odst. 1 písm. a) tr. ř. je každý obviněný, který byl pravomocně odsouzen, povinen nahradit náklady zálohované státem. Které náklady nutné k provedení trestního řízení zakládá stát, uvádí příkladmo ustanovení § 67 odst. 1 tr. ř. Mezi nimi jsou i náklady, které jestliže bylo trestní řízení vedeno současně proti více obviněným, kteří byli uznáni vinnými byly vynaloženy jen na určitého z více obviněných (na př. náklady doručovací, předvedení, nutná vydání ustanoveného obhájce, náklady spojené se zaopatřením ve vazbě a pod., týkající se jen určitého z více obviněných). Tyto náklady je povinen podle § 68 odst. 2 tr. ř. vždy nahradit ten pravomocně odsouzený obviněný, jehož se týkaly a pokud souvisely s trestným činem, jímž byl uznán vinným. Není tedy povinen je hradit žádný z ostatních obviněných. Podle druhé věty § 68 odst. 2 tr. ř. stanoví soud, v jakém poměru je každý z obviněných s ohledem na stupeň svého zavinění a se zřetelem k svým majetkovým poměrům povinen nahradit náklady neoddělitelné, jimiž jsou na př. cestovní výdaje prokurátorů, soudců, zapisovatelů, náhrady soudcům z lidu vynaložené v řízení proti všem nebo několika obviněným. Při tom však z povahy věci plyne, že všichni, jichž se neoddělitelné náklady týkají a nikoli snad jen jeden nebo jen někteří z pravomocně odsouzených obviněných jsou povinni hradit přiměřenou část neoddělitelných nákladů. -

Ježto lidový soud rozhodl, že veškeré náklady hradí pouze obviněný A a nestanovil, že každý z obviněných je povinen nahradit náklady oddělitelné, t. j. náklady trestního řízení, jež souvisely s trestným činem, jímž byl uznán vinným, a když dále povinnost k náhradě neoddělitelných nákladů uložil toliko obviněnému A, nepřihlížeje též k stupni zavinění a k majetkovým poměrům ostatních obviněných, porušil tak zákon v ustanovení § 68 odst. 1 písm. a), odst. 2 tr. ř.

Je proto třeba rozsudek v tomto výroku zrušit. Podle zjištění obsaženého ve spisu, jsou majetkové poměry obviněných přibližně stejné. Stupeň zavinění je však největší u obviněného A, neboť on ostatní obviněné k trestnému činu svedl a také měl z trestného činu největší prospěch. Je proto třeba podle § 68 odst. 2 tr. ř. největší část neoddělitelných nákladů trestního řízení uložit k tíži obviněného A. Zbytek pak je třeba rozdělit stejným dílem mezi ostatní obviněné, u nichž též stupeň zavinění je přibližně stejný.